

Перелік та структура бойових (формалізованих) документів на КСП, які відпрацьовуються в підрозділах Збройних Сил України тактичного рівня під час планування бою (дій) та його ведення (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні)

Методичні рекомендації “Перелік та структура бойових (формалізованих) документів на КСП, які відпрацьовуються в підрозділах Збройних Сил України тактичного рівня (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні) під час планування бою (дій) та його ведення” (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)” (далі – Методичні рекомендації) розроблено робочою групою офіцерів ЦОСіМП ЗС України спільно з ГУДтаП ГШ ЗС України. Ці Методичні рекомендації передбачаються для використання військовими організаційними структурами тактичного рівня (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні) ЗС України в ході проведення навчань, тренувань та безпосереднього виконання ними бойових завдань в операції Об’єднаних сил.

Склад робочої групи авторського колективу: генерал-майор Олексій Таран (керівник розроблення), полковник Ярослав Котляренко, полковник Ярослав Білецький, полковник Олег Бойко, полковник Євгеній Петров, полковник Михайло Богданевич, підполковник Олег Колесніков, підполковник Василь Хомотюк.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ДОКТРИН ТА ПІДГОТОВКИ
ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає

**ПЕРЕЛІК ТА СТРУКТУРА
БОЙОВИХ (ФОРМАЛІЗОВАНИХ)
ДОКУМЕНТІВ НА КСП,
ЯКІ ВІДПРАЦЬОВУЮТЬСЯ
В ПІДРОЗДІЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
ТАКТИЧНОГО РІВНЯ ПІД ЧАС ПЛАНУВАННЯ
БОЮ (ДІЙ) ТА ЙОГО ВЕДЕННЯ
(ВІДДІЛЕННЯ, ВЗВОД, РОТА,
БАТАЛЬЙОН ТА ЇМ РІВНІ)**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2023

П 27 Перелік та структура бойових (формалізованих) документів на КСП, які відпрацьовуються в підрозділах Збройних Сил України тактичного рівня під час планування бою (дій) та його ведення (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні). — Київ: «Центр учбової літератури», 2023. — 406 с.

ISBN 978-611-01-2900-8

Методичні рекомендації “Перелік та структура бойових (формалізованих) документів на КСП, які відпрацьовуються в підрозділах Збройних Сил України тактичного рівня (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні) під час планування бою (дій) та його ведення” (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)” (далі – Методичні рекомендації) розроблено робочою групою офіцерів ЦОСіМП ЗС України спільно з ГУДтаП ГШ ЗС України.

Ці Методичні рекомендації передбачаються для використання військовими організаційними структурами тактичного рівня (відділення, взвод, рота, батальйон та їм рівні) ЗС України в ході проведення навчань, тренувань та безпосереднього виконання ними бойових завдань в операції Об’єднаних сил.

Склад робочої групи авторського колективу: генерал-майор Олексій ТАРАН (керівник розроблення), полковник Ярослав КОТЛЯРЕНКО, полковник Ярослав БІЛЕЦЬКИЙ, полковник Олег БОЙКО, полковник Євгеній ПЕТРОВ, полковник Михайло БОГДАНЕВИЧ, підполковник Олег КОЛЕСНИКОВ, підполковник Василь ХОМОТЮК.

ISBN 978-611-01-2900-8

ЗМІСТ

	ВСТУП	12
1	ПЕРЕЛІК ТА СТРУКТУРА БОЙОВИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ВІДПРАЦЬОВУЮТЬСЯ КОМАНДИРОМ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОГО ВЗВОДУ (ОКРЕМОГО ВЗВОДУ, ВТГр), ВІДДІЛЕННЯМ ТА ЇМ РІВНИХ	13
1.1	Взвод (окремий взвод, ВТГр), відділення та їм рівні	13
1.2	Перелік документів чергового КСП взводу (ВТГр) та їм рівних	16
1.3	Додаткові методичні матеріали для підготовки до бою (дій), організації бою (дій) та прийняття рішення командиром загальновійськового взводу (ВТГр), відділення та їм рівних	18
1.3.1	Схема – Дії взводу у головному дозорі на марші (варіант)	18
1.3.2	Схема – Місце взводу у похідному порядку батальйону (варіант)	19
1.3.2.1	Побудова похідного порядку посиленого взводу (варіант)	19
1.3.3	Схема – Розташування взводу в районі зосередження (варіант)	20
1.3.4	Схема – Дії взводу під час охорони важливих об'єктів (варіант)	21
1.3.5	Схема – Взвод у наступі з ходу (варіант)	22
1.3.6	Схема – Взвод у наступі з положення безпосереднього зіткнення з противником (варіант)	23
1.3.7	Схема – Ведення наступального бою посиленого мв при діях на додатково забудованій місцевості (варіант)	24
1.3.8	Схема дій мв – Штурмової групи роти при штурмі будинку (варіант)	25
1.3.9	Схема – Опорного пункту взводу із системою вогню (варіант)	26
1.3.10	Алгоритм організації системи вогню командиром взводу (ВТГр) (варіант)	27
1.3.11	Алгоритм роботи (з прикладами формалізованих доповідей, документів бойової роботи) командира взводу (ВТГр) з отриманням бойового завдання на ведення оборонного бою (варіант)	35
1.3.12	Схема – Бойовий порядок взводу в обороні (варіанти)	47
1.3.13	Схема – Побудова бойового порядку механізованого взводу зіркою на позиції у складі бойових груп (варіант)	48
1.3.14	Схема – Взвод під час ведення рейдових дій (варіант)	49
1.3.15	Схема – Взвод під час несення служби на блокпосту (варіант)	50

1.3.16	Схема – Взвод у засідці (варіант)	51
1.3.17	Схема – Розміщення механізованого відділення на позиції у складі бойових груп (варіант)	52
1.3.18	Схема – Механізованого відділення в наступальному бою з розподілом на бойових групи (варіант)	53
1.3.19	Схема – Механізований взвод у наступальному бою з при розміщенні відділень у дві лінії (варіант)	53
1.3.20	Схема – Бойовий порядок гранатометного взводу в оборонному і наступальному бою (варіант)	54
1.3.21	Схема – Бойовий порядок гранатометного взводу в наступальному бою (варіант)	55
1.3.22	Схема – Бойовий порядок гранатометного, протитанкового взводу в оборонному бою (варіант)	56
1.3.23	Схема – Бойовий порядок зенітно-ракетного взводу в оборонному і наступальному бою (варіант)	57
1.3.24	Схема – Бойовий порядок кулеметного взводу в оборонному і наступальному бою (варіант)	58
1.3.25	Схема – Зенітно-ракетний взвод мб в наступальному бою (варіант)	59
1.3.26	Схема – Зенітно-ракетний взвод мб в оборонному бою (варіант)	60
1.3.27	Схема – Вогню кулеметного взводу (варіант)	61
1.3.28	Схема – Вогню гранатометного взводу (варіант)	62
1.3.29	Схема – Вогню протитанкового взводу (варіант)	63
1.3.30	Схема – Бойовий порядок гранатометного, протитанкового, кулеметного відділення в наступальному бою (варіант)	64
1.3.31	Схема – Бойовий порядок гранатометного, протитанкового, кулеметного відділення в оборонному бою (варіант)	65
1.3.32	Схема – Бойовий порядок зенітно-ракетного відділення в оборонному і наступальному бою (варіант)	66
1.3.33	Схема – Картка вогню протитанкового відділення (варіант)	67
1.3.34	Схема – Картка вогню зенітно-ракетного відділення (варіант)	68
1.3.35	Схема – Картка вогню гранатометного відділення (варіант)	69
1.3.36	Схема – Картка вогню кулеметного відділення (варіант)	70
2	ПЕРЕЛІК ТА СТРУКТУРА БОЙОВИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ВІДПРАЦЬОВУЮТЬСЯ КОМАНДИРОМ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ РОТИ (РТГр) ТА ЇМ РІВНИХ	71
2.1	Рота (РТГр) та їм рівні	71
2.2	Перелік документів чергового КСП роти (РТГр) та їм	74

	рівних	
2.3	Додаткові методичні матеріали для підготовки до бою (дій), організації бою (дій) та прийняття рішення командиром загальновійськової роти (РТГр) та їм рівних	77
2.3.1	Схематичний алгоритм підготовки до бою (дій) командиром загальновійськової роти (РТГр)	77
2.3.2	Схема – Побудова бойового порядку механізованої роти зіркою у складі посиленої роти (варіант)	78
2.3.3	Схема – Посиленої мр – штурмової групи батальйону в ході наступу в населеному пункті на укріплений опорний пункт (варіант)	79
2.3.4	Схема – Райони, рубежі та завдання, що призначаються мр у ТакПД (варіант)	80
2.3.5	Розташування мінометної батареї на вогневій позиції (варіант)	81
3	ПЕРЕЛІК ТА СТРУКТУРА БОЙОВИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ВІДПРАЦЬОВУЮТЬСЯ КОМАНДИРОМ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОГО БАТАЛЬЙОНУ (БТГр) ТА ЇМ РІВНИХ	82
3.1	Батальйон (БТГр) та їм рівні	82
3.2	Перелік документів чергового КСП батальйону (БТГр) та їм рівних	86
3.3	Додаткові методичні матеріали для підготовки до бою (дій), організації бою (дій) та прийняття рішення командиром загальновійськового батальйону (БТГр) та їм рівних	90
3.3.1	Схематичний алгоритм підготовки до бою (дій) командиром загальновійськового батальйону (БТГр)	90
3.3.2	Алгоритм роботи (з прикладами формалізованих доповідей, документів бойової роботи) командира батальйону (БТГр), роти (РТГр) з підготовки бою (дій) (варіант)	91
3.3.2.1	Загальні положення щодо роботи командира батальйону (роти) з організації бою (дій)	91
3.3.2.2	Підготовка оборонного бою	108
3.3.2.3	Підготовка наступального бою	127
3.3.3	Схема – Організаційно-штатна структура мб (варіант)	133
3.3.4	Схема – Розташування мб на місці (варіант)	134
3.3.5	Схема – Комбіноване пересування мб (варіант)	135
3.3.6	Схема – Побудова похідного порядку мб під час здійснення маршу в умовах передбачення вступу в бій (варіант)	136
3.3.7	Схема – Виконання мб завдань в ході стабілізаційних дій (варіант)	137

3.3.8	Схема – Бій мб в оточенні і вихід з оточення (варіант)	138
3.3.9	Схема – Світлове забезпечення наступального бою мб (варіант)	139
3.3.10	Схема – Матеріально-технічне і медичне забезпечення наступального бою мб (варіант)	140
3.3.11	Схема – Інженерне забезпечення наступального бою мб (варіант)	141
3.3.12	Схема – Вогневе ураження противника в наступальному бою мб (варіант)	142
3.3.13	Схема – Зустрічний бій мб – авангарду мбр (варіант)	143
3.3.14	Схема – мб у рейдовому загоні у ході ведення мбр наступального бою (варіант)	144
3.3.15	Схема – Форсування мб водної перешкоди (більше 20 м) під час ведення наступального бою (варіант)	145
3.3.16	Схема – Ведення наступального бою мб положення безпосереднього зіткнення з противником (варіант)	146
3.3.17	Схема – мб в наступальному бою з ходу (варіант)	147
3.3.18	Схема – Бойовий порядок мб у наступальному бою з ходу (варіант)	148
3.3.19	Схема – Матеріально-технічне і медичне забезпечення оборонного бою мб (варіант)	149
3.3.20	Схема – Інженерне забезпечення оборонного бою мб (варіант)	150
3.3.21	Схема – Світлового забезпечення оборонного бою мб (варіант)	151
3.3.22	Схема – Оборонний бій мб у горах (варіант)	152
3.3.23	Схема – Оборонний бій мб у населеному пункті (варіант)	153
3.3.24	Схема – Оборона мб морського узбережжя (варіант)	154
3.3.25	Схема – Маневрена оборона мб (варіант)	155
3.3.26	Схема – Позиційна оборона мб (варіант)	156
3.3.27	Схема – Району оборони мб (варіант)	157
3.3.28	Схема – Побудова району оборони мб (варіант)	158
3.3.29	Схема – Маршрутів підвозу МТЗ до базових районів (районів зосередження)	159
3.4	Варіанти (зразки) формалізованих документів (замислу, бойового наказу, вказівок щодо всебічного забезпечення, бойового (підсумкового, позатермінового) донесення) для організації роботи, підготовки до бою, планування бою та прийняття рішення командиром батальйону, роти (БТГр (РТГр))	160
3.5	Розміщення реквізитів (надписів, необхідних таблиць з розрахунками) під час оформлення робочої карти командира батальйону, роти (БТГр (РТГр)) та ім рівних	183
3.5.1	Розміщення реквізитів у верхній частині робочої карти	183

3.5.2	Розміщення реквізитів (підпису, масштабу карти) у нижній частині робочої карти	183
3.5.3	Зразки оформлення таблиць на робочій карті та в робочому зошиті командира батальйону	184
3.5.4	Зразки типових форм графічних планувальних документів	186
3.5.5	Розміри шрифтів для написання реквізитів на лицьовому боці карти (схеми)	190
4	МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКІВ	192
4.1	Основні розрахунки з визначення бойових можливостей підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	192
4.1.1	Методика розрахунку бойових можливостей підрозділів рівня батальйону, роти (БТГр (РТГр)) в бою	192
4.1.2	Бойові можливості підрозділів різних родів військ виражаються певними показниками	193
4.1.3	Методика розрахунку вогневої потужності підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	195
4.1.4	Методика розрахунку ураження противника вогнем штатної та доданої артилерії	196
4.1.4.1	Методика розрахунку вогневих можливостей штатної та доданої артилерії	201
4.1.4.2	Методика визначення вогневих можливостей артилерійських підрозділів щодо постановки нерухомого, рухомого загороджувального вогню	202
4.1.4.3	Методика визначення вогневих можливостей штатної і доданої артилерії щодо кількості ураження вогневих цілей, об'єктів звичайними та високоточними боєприпасами	207
4.1.4.4	Методика розрахунку вогневих можливостей артилерійських протитанкових засобів щодо знищення броньованих цілей (об'єктів) противника	213
4.1.4.5	Методика розрахунку можливостей підрозділів щодо боротьби з броньованими об'єктами та іншими вогневими цілями вогнем прямої наводки	216
4.1.5	Методика розрахунку можливостей батальйону, роти (БТГр (РТГр)) щодо ураження противника вогнем стрілецької зброї	217
4.1.6	Методика розрахунку ударної сили підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	219
4.1.7	Методика розрахунків маневрових можливостей підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	220
4.1.8	Методика розрахунку показників маневру силами і засобами підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	221
4.2	Методика проведення розрахунків співвідношення сил і засобів сторін та визначення бойового потенціалу підрозділу рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	224

4.3	Основні розрахунки, що здійснюються під час планування маршруту підрозділами рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	231
4.3.1	Визначення тривалості маршруту	231
4.3.2	Методика визначення часу початку витягування похідної колони до вихідного рубежу (пункту)	231
4.3.3	Методика визначення пропускної здатності маршруту	232
4.3.4	Визначення тривалості витягування похідної колони в район зосередження	233
4.3.5	Визначення тривалості подолання вузьких місць, важкодолаємих ділянок маршруту	233
4.3.6	Визначення часу проходження вихідного рубежу (пункту), рубежу (пункту) регулювання головою і хвостом похідної колони	234
4.3.7	Визначення очікуваного часу зустрічі і віддаленість імовірного рубежу зустрічі з противником	235
4.4	Методика розрахунку наявного часу роботи командира і штабу на організацію ураження противника, що висувається	250
4.5	Методика розрахунку щодо фортифікаційного обладнання районів, рубежів і позицій та районів розгортання пунктів управління	250
4.6	Основні розрахунки, що здійснюються під час планування перевезення підрозділів військових частин залізничним, повітряним та морським транспортом	258
4.7	Основні розрахунки, що здійснюються під час планування форсування водних перешкод підрозділами рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр))	280
4.8	Методика розрахунку бойового потенціалу озброєння підрозділів рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр)) або Збройних Сил до ведення бойових дій	284
5	ТАБЕЛЬ ТЕРМІНОВИХ ДОНЕСЕНЬ ТА ЗРАЗКИ ФОРМ ДОНЕСЕНЬ (ВІДОМОСТЕЙ), ЯКІ ВІДПРАЦОВУЮТЬСЯ НА КСП БАТАЛЬЙОНУ	289
5.1	Витяг з тимчасового таблицю термінових донесень	289
5.2	Форми донесень (відомостей)	292
6	РОЗРАХУНКИ НЕОБХІДНИХ МАТЕРІАЛІВ (ЦВЯХІВ, СКОБ, УПОРНИХ Й БІЧНИХ БРУСІВ, ВКЛАДИШІВ, ДРОТОВИХ РОЗТЯЖОК (УВ'ЯЗОК, ОБВ'ЯЗОК) ТОЩО) ТА СТАНДАРТНИХ ПРИСТРОЇВ, КРІПЛЕНЬ БАГАТОРАЗОВОГО ВИКОРИСТАННЯ (УБК, ШПОРИ, УПОРНІ БАШМАКИ, СТРУБЦИНИ, ТАБЕЛЬНІ РОЗТЯЖКИ ТОЩО) ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ОІВТ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ РУХОМОМУ СКЛАДІ	306
6.1	Загальні положення	306

6.2	Залізничний рухомий склад	307
6.3	Розміщення озброєння та військової техніки	308
6.4	Матеріали, пристрої для розміщення та закріплення озброєння і військової техніки	313
6.5	Особливості закріплення на платформах гусеничної техніки	323
6.6	Особливості закріплення на платформах колісних машин, які встановлені горизонтально	332
6.7	Особливості закріплення на платформах автомобілів, навантажених в нахиленому положенні	344
6.8	Особливості закріплення в напіввагонах колісних машин, установлених горизонтально	346
6.9	Особливості кріплення у напіввагонах вантажних автомобілів, навантажених нахилено	347
6.10	Розрахунки необхідних матеріалів (цвяхів, скоб, упорних й бічних брусів, вкладишів, дровових розтяжок (ув'язок, обв'язок) тощо та стандартних пристроїв, кріплень багаторазового використання (УБК, шпори, упорні башмаки, струбцини, табельні розтяжки тощо) для закріплення ОіВТ на залізничному рухомому складі	347
6.10.1	Основні способи кріплення танків (Т-64Б; Т-72(80) тощо	347
6.10.2	Основні способи кріплення БМП-2 (БМП-1, 3)	348
6.10.3	Основні способи кріплення бойових машин (БМП-1(2, 3); МТЛБ (МТЛБ-У) тощо	350
6.10.4	Основні способи кріплення бронетранспортерів (БТР-60 (70, 80), БТР-3Е(4) тощо)	351
6.10.5	Основні способи кріплення БРДМ (БРДМ-2(2М)	352
6.10.6	Основні способи кріплення зенітно гарматно-ракетного комплексу 2К22 “Тунгуска”	353
6.10.7	Основні способи кріплення автомобілів марки УРАЛ	355
6.10.8	Основні способи кріплення автомобілів марки КАМАЗ	357
6.10.9	Основні способи кріплення автомобіля марки КраЗ	359
6.10.10	Основні способи кріплення автомобілів марки МАЗ	360
6.10.11	Основні способи кріплення автомобілів марки ЗіЛ	364
6.10.12	Основні способи кріплення автомобіля марки ГАЗ-66	367
6.10.13	Основні способи кріплення автомобілів (спеціальної техніки) різних марок з причепами (полупричепами) на залізничному рухомому складі	370
6.10.14	Особливості збирання та встановлення збірно-розбірної металевої апарелі під час навантаження (розвантаження) ОіВТ	390
Додатки:		

1	Нормативно-правові акти України (закони) необхідні командирам підрозділів тактичного рівня під час ведення бойових дій (бою) в операції Об'єднаних сил	ОкД 395
2	Керівні документи (накази) Міністерства оборони України, Генерального штабу ЗС України, командувачів видів (окремих родів) військ (сил) ЗС України щодо питань перевезення залізничним транспортом, забезпечення ПММ (РАО), зберігання та утримання стрілецької зброї, забезпечення МПЗ, діловодство тощо	ОкД 395
3	Доктринальні документи із застосування (ведення бою (дій) (бойові статuti тощо) та організації бойової підготовки тактичного рівня	ОкД 395
4	Навчально-методичні матеріали (керівництва, методики, методичні рекомендації (посібники), довідники, інструкції тощо) із застосування (ведення бою (дій) та бойової підготовки для бойових підрозділів і підрозділів бойового забезпечення рівня механізованого батальйону та йому рівних	ОкД 395
5	Накази (розпорядження) командувача операції Об'єднаних сил щодо організації бойової роботи (чергування), пропускового режиму (допуску міжнародних місій) тощо необхідні командирам підрозділів тактичного рівня	ОкД 395
6	Навчально-методичні матеріали (рекомендації, методики тощо) із організації роботи штабу батальйону (роти) під час планування бойових дій тактичного рівня	ОкД 395
7	Навчально-методичні матеріали (порядок, рекомендації тощо) із організації роботи штабу батальйону (роти) на робочій карті тактичного рівня	ОкД 396
8	Навчально-методичні матеріали (бойовий статут, методичні рекомендації, Графік роботи управління штабу __ омб під час організації бою (варіант) тощо) із організації роботи штабу батальйону (роти) під час планування бою (дій) тактичного рівня за процесом (етапами) прийнятим в ЗС України, а також "Процесом Прийняття Військового Рішення" на тактичному рівні відповідно принципів, які прийняті у збройних силах держав – членів НАТО	ОкД 396
9	Розрахунково-аналітичні матеріали (навчально-методичні матеріали (методики, методичні рекомендації) проведення тактичних розрахунків; програмне забезпечення для проведення розрахунків маршру, переміщення, кількості ПММ для здійснення маршру ОіВТ, очікувальних доз опромінення особового складу,	ОкД 396

	кількості мін для постановки мінно-вибухових загороджень тощо; ТТХ ОіВТ (у вигляді довідників, буклетів, слайдів) ЗС України, зс РФ, зс Білорусії, ЗС держав-членів НАТО)	
10	Методичний матеріал (журнали, інструкції, формалізовані документи тощо) щодо організації роботи на КСП взводу та їм рівних	ОкД 396
11	Методичний матеріал (журнали, інструкції, формалізовані документи тощо) щодо організації роботи на КСП роти та їм рівних	ОкД 396
12	Методичний матеріал (журнали, інструкції, формалізовані документи тощо) щодо організації роботи на КСП батальйону та їм рівних	ОкД 396
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	397
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	400
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	404
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	407

Примітка: ОкД – окремі додатки до цих Методичних рекомендацій з відповідним набором додаткових документів (керівництва, методики, методичні рекомендації (посібники), довідники, інструкції тощо) за різними напрямками і сферами військової діяльності (планування бою, створення системи вогню, відпрацювання бойових (формалізованих) документів, ведення робочої карти командира, здійснення тактичних розрахунків тощо.

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені з урахуванням практичного досвіду застосування загальновійськових військових частин (підрозділів) Збройних Сил України в операції Об'єднаних сил (раніше антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей) (далі – ООС (раніше АТО)).

Видання цих Методичних рекомендацій забезпечує врегулювання:

розроблення, ведення бойових документів на командно-спостережних пунктах (далі – КСП) відповідно до організаційно-штатних структур батальйонів (рот, взводів та їм рівних) загальновійськових частин (підрозділів) ЗС України (посилання **н, п**);

розроблення офіцерами штабу батальйону (батальйонної (ротної) тактичної групи (далі – БТГр (РТГр) розрахунків, а саме:

бойових можливостей (вогневих можливостей, ударної сили та маневрених можливостей);

співвідношення сил і засобів сторін та визначення бойового потенціалу підрозділу;

ураження противника вогнем штатної та доданої артилерії;

планування маршу;

наявного часу роботи командира і штабу на організацію ураження противника, що висувається;

фортифікаційного обладнання районів, рубежів і позицій та районів розгортання пунктів управління;

планування перевезення підрозділів військових частин залізничним, повітряним та морським транспортом;

планування форсування водних перешкод підрозділами військової частини;

бойового потенціалу батальйону, роти (БТГр (РТГр)).

адаптацію системи управління у поєднанні з процесом планування бою (дій) (посилання **у**) та створення відповідної системи вогню на тактичному рівні (посилання **ф**).

Викладені у цих Методичних рекомендаціях – рекомендації слід застосовувати творчо, відповідно до визначених підрозділам рівня батальйон, рота (БТГр (РТГр) спроможностей, набутого рівня навченості та наявних обсягів ресурсного забезпечення, що виділені для виконання бойових завдань під час розгортання КСП.

1. ПЕРЕЛІК ТА СТРУКТУРА БОЙОВИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ВІДПРАЦЬОВУЮТЬСЯ КОМАНДИРОМ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОГО ВЗВОДУ (ОКРЕМОГО ВЗВОДУ, ВТГр), ВІДДІЛЕННЯ ТА ЇМ РІВНИХ

№ з/п	Найменування документа	Відповідальний	Примітка
1.1. Взвод (окремий взвод, ВТГр), відділення та їм рівні			
1.1.1. Перелік документів (посилання п):			
	Рішення командира взводу та йому рівних		
	Бойовий наказ командира взводу (відпрацьовується та записується в робочому зошиті КВ) (зберігається в окремій папці з дотриманням вимог охорони державної таємниці (далі – ОДТ) (посилання в-ж)		
	Робоча карта з рішенням на бій (дії) (масштабу 1:25 000) (зберігається в окремій папці з дотриманням вимог ОДТ)		
	Робоча карта з поточною обстановкою для управління підрозділами в ході ведення стабілізаційних дій (масштабу 1:25 000)		
	Схема опорного пункту (з використанням фотопланів місцевості масштабу 1:10 000)		
	Робочий зошит у якому відображається інформація щодо:		Див. додаток 10 до шкх МР
	отриманих розпоряджень;		
	доповіді про обстріли та втрати;		
	витяг з таблиці позивних посадових осіб;		
	витяг з таблиці сигналів бойового управління та взаємодії.		
	Журнал ведення спостереження		
	Перелік документів чергового КСП		
1.1.2. Зміст та зразки документів (посилання п):			
1	<p>У ході прийняття рішення командир взводу оформлює його на карті і записує у робочий зошит або на звороті робочої карти.</p> <p>Рішення: у рішенні командир взводу визначає порядок і способи знищення підрозділів прикриття і головних сил противника перед переднім краєм; відбиття його атаки; знищення противника, який уклинився (у тому числі знищення противника в траншеях і ходах сполучення) і при відновленні оборони; визначає завдання підлеглим, доданим підрозділам і вогневим засобам (місця позицій, якого противника, де, коли, у взаємодії з ким і як знищити).</p> <p>Бойові завдання відділенням, приданим підрозділам (вогневим засобам) командир взводу визначає у обсязі, який відображається у бойовому наказі командира взводу під час постановки бойових завдань.</p> <p>В основних питаннях взаємодії командир взводу визначає: завдання, щодо яких необхідно погоджувати зусилля відділень між собою, вогневих засобів з засобами командира роти, що виконують завдання в інтересах взводу.</p> <p>В основних питаннях управління командир взводу визначає: місце і час розгортання командно-спостережного пункту; порядок використання засобів зв'язку; сигнали управління, взаємодії, оповіщення, які необхідно довести до командирів відділень.</p> <p>В основних питаннях всебічного забезпечення командир взводу визначає: основні заходи всебічного забезпечення, послідовність і терміни їх виконання, які сили і засоби залучати.</p>		

№ з/п	Найменування документа	Відповідальний	Примітка
2	<p>Бойовий наказ командира взводу (відпрацьовується та записується на звороті робочої картки КВ)</p> <p>У бойовому наказі командир взводу вказує:</p> <p>у першому пункті – стислі висновки із оцінки противника (склад, положення, характер можливих дій противника, місця розташування його вогневих засобів);</p> <p>у другому пункті – завдання, які виконуються силами і засобами старшого командира (начальника) в інтересах дій підрозділу, а також завдання сусідів;</p> <p>у третьому пункті – бойове завдання взводу та порядок його виконання;</p> <p>у четвертому пункті (після слова “наказую”) – бойові завдання відділенням (танкам), доданим підрозділам і вогневим засобам, а також елементам бойового порядку (групам), що створюються;</p> <p>у п’ятому пункті – витрата ракет і боєприпасів на виконання бойового завдання;</p> <p>у шостому пункті – час готовності підрозділу до бою (дій);</p> <p>у сьомому пункті – своє місце і заступника.</p>	Командир взводу	
3	<p>На робочій картці командир взводу відображається:</p> <p>положення і склад противника;</p> <p>ймовірний характер дій противника;</p> <p>рубежі розгортання;</p> <p>рубежі переходу в атаку;</p> <p>найближче і подальше завдання;</p> <p>завдання взводу;</p> <p>завдання сусідів і розмежувальні лінії з ними;</p> <p>завдання, що виконуються силами і засобами старшого командира в інтересах взводу;</p> <p>рішення на бій (дій), завдання екіпажам (підрозділам);</p> <p>місця і час розгортання командно-спостережних пунктів;</p> <p>основні питання взаємодії.</p>	Командир взводу	
4	<p>На схемі взводного опорного пункту відображається:</p> <p>напрямок на одну із сторін горизонту;</p> <p>орієнтири, їх номери (найменування) і відстані до них;</p> <p>положення противника;</p> <p>смуга вогню взводу і додаткові сектори обстрілу;</p> <p>бойові позиції відділень, їх смуги вогню і додаткові сектори обстрілу;</p> <p>основні і запасні (тимчасові) вогневі позиції БМП (БТР), танків, кулеметів і РПГ, а також вогневих засобів, які забезпечують проміжки із сусідами, їх основні і додаткові сектори обстрілу з кожної позиції;</p> <p>ділянка зосередженого вогню взводу і місце в ній відділень, що ведуть вогонь, ділянка зосередженого вогню роти і місце в ній взводу, що веде вогонь, а на схемі вогню гранатометного взводу, крім того, – рубежі загороджувального вогню і позиція механізованого підрозділу, якому доданий взвод;</p> <p>рубежі відкриття вогню із танків, БМП, протитанкових і інших вогневих засобів;</p>	Командир взводу	

№ з/п	Найменування документа			Відповідальний	Примітка	
	позиції вогневих засобів командира роти (батальйону), які розташовані в опорному пункті взводу і на його флангах, і їх сектори обстрілу; загородження і фортифікаційні споруди; позиції сусідніх підрозділів і межі їхніх смуг вогню на флангах взводу; місце КСП взводу, місце розміщення запасу боєприпасів і місце збору поранених.			Командир взводу		
5	На картці вогню відділення, як правило, вказуються: напрямок на одну із сторін горизонту; орієнтири, їх номери, назви і відстані до них; положення противника, розташування його вогневих засобів; основна (запасна) бойова позиція відділення, смуга вогню та додатковий сектор обстрілу з кожної; основні і запасні вогневі позиції БМП (БТР), гранатометника, кулеметника, місць для стрільби стрільців; основні та додаткові сектори обстрілу з кожної позиції; рубежі відкриття вогню з БМП, протитанкових й інших вогневих засобів; позиції сусідів і межі їх смуг вогню на флангах відділення; ділянки зосередженого вогню відділення і взводу та місця в них відділення; загородження, що розташовані поблизу позиції відділення і прикриваються його вогнем.			Командир відділення		
Робочий зошит у якому відображається інформація щодо:				Командир взводу	Див. додаток 10 до цих МР	
<i>отриманих розпоряджень</i>						
№ з/п	Від кого отримано, час отримання	Зміст розпорядження	Кому доведено, час доведення			
<i>доповіді про обстріли та втрати</i>						
підрозділ	Обстріли		Всього			Втрати
	Прицільні	Не прицільні				
6	Журнал спостереження			Командир взводу	Див. додаток 10 до цих МР	
	№ з/п	Час спостереження	Що та де помічено			Коли та кому доповів

1.2. Перелік документів чергового КСП взводу (ВТГр) та їм рівних

№ з/п	Найменування документів	Місце зберігання	При-мітка
1.2.1. Перелік документів командира взводу (ВТГр):			
1.2.1.1. Папка №1		В ящику у чергового КСП	
1.	Опис документів командира роти Ф18 (ДСК) (посилання м)	В папці №1	
2.	Робочий зошит командира взводу в якому відпрацьовані бойові документи (зберігається в окремій папці з дотриманням вимог ОДТ) (посилання в-ж)	В папці №1	
3.	Рішення командира взводу (відпрацьовується та записується в робочому зошиті або на звороті робочої карти КВ)	В зошиті п.2	
4.	Бойовий наказ командира взводу (відпрацьовується та записується в робочому зошиті КВ)	В зошиті п.2	
5.	Робоча карта з рішенням КВ на дії (масштабу 1:25 000) (зберігається в окремій папці з дотриманням вимог ОДТ) (посилання в-ж)	В папці №1	
1.2.2. Перелік документів КСП взводу:			
1.2.2.1. Папка №2			
1.	Опис документів чергового КСП Ф18 (ДСК) (посилання м)	В папці №2	
2.	Робоча карта з поточною обстановкою для управління підрозділами в ході ведення _____ дій (масштабу 1:25 000)	На стіні (столі)	
3.	Схема взводного опорного пункту (з використанням фотопланів місцевості масштабу 1:10 000)	На стіні (столі)	
4.	Схема розміщення підрозділу в районі (для підрозділів в районах відведення (базових таборах))	В папці №2	
5.	Інструкція черговому КСП	В папці №2	
6.	Робочий зошит чергового КСП (оформлений з дотриманням вимог ОДТ та зберігається в папці) (посилання в-ж, м) у якому відображається інформація щодо: отриманих та відданих розпоряджень; доповіді про обстріли та втрати; витяг з таблиці позивних посадових осіб (свої та старшого начальника); витяг з таблиці сигналів бойового управління та взаємодії (свої та старшого начальника)	На столі	Див. додаток 10 до цих МР
7.	Журнал спостереження	На столі	Див. додаток 10 до цих МР
8.	Журнал прийому та здачі чергування по КСП взводу	В папці №2	
9.	Переговорна таблиця	На столі	
1.2.1.3. Папка №3			
1.	Алгоритми доповіді про обстріли, події, травмування особового складу	В папці №3	Див. додаток 2, 3, 5, 6, 7 до цих МР
2.	Тактико-технічні характеристики озброєння підрозділу	В папці №3	
3.	Структура та зміст директивних документів для взводу та відділення	В папці №3	
4.	Формуляри (фотознімки) об'єктів противника, що протистоїть	В папці №3	
5.	Основні тактичні нормативи	В папці №3	
6.	Інші розрахунково аналітичні матеріали (методичні матеріали)	В папці №3	

Примітки:

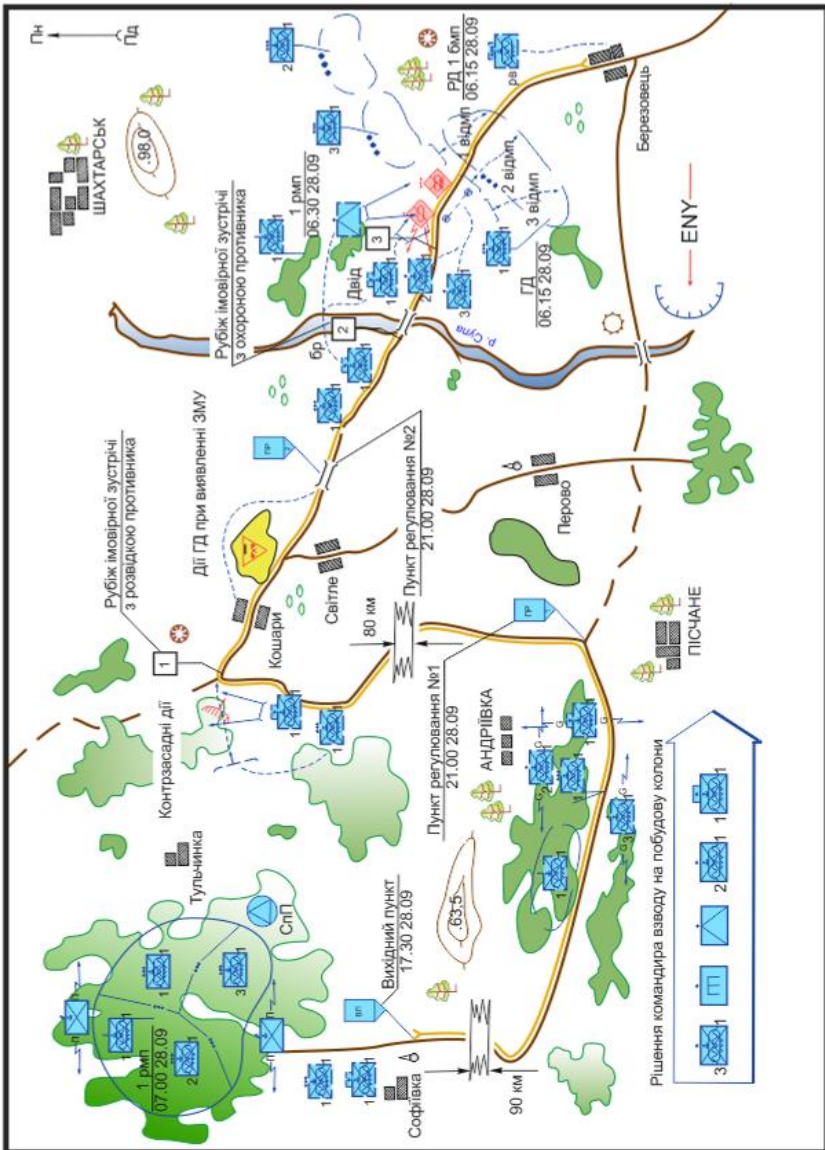
Папка №1 – командира взводу зберігається у чергового КСП взводу закритому на замок вигляді, вносився черговим КСП в першу чергу.

Папки №1, 2, 3 – чергового КСП роти на КСП взводу у ящику та у випадку пожежі, стихійного лиха, евакуації вносився черговим КСП в першу чергу. Необхідні для роботи документи зберігаються на робочому місці (на столі, на стіні або зручному місці для організації безпосереднього чергування) кімнати чергового КСП.

Опис документів чергового КСП Ф18 (ДСК) – обліковуються всі ДСК документи, які приймає на час чергування Черговий КСП.

Опис документів чергового КСП Ф18 (НЕ ТАЄМНО) – обліковуються всі не таємні документи, які приймає на час чергування Черговий КСП.

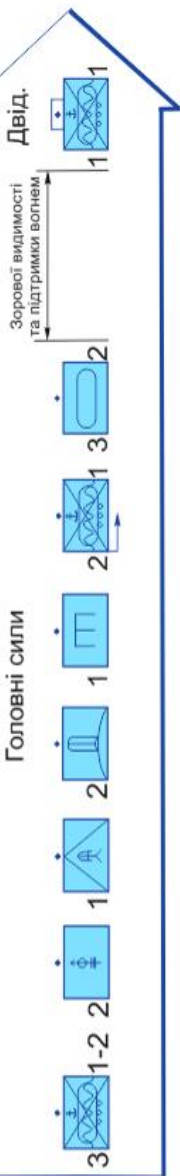
1.3. Додаткові методичні матеріали для підготовки до бою (дій), організації бою (дій) та прийняття рішення командиром загальновійськового взводу (ВТГр), відділення та ім рівних

1.3.1. Дії взводу у головному дозорі на марші (варіант)

ПОБУДОВА ПОХІДНОГО ПОРЯДКУ ГД

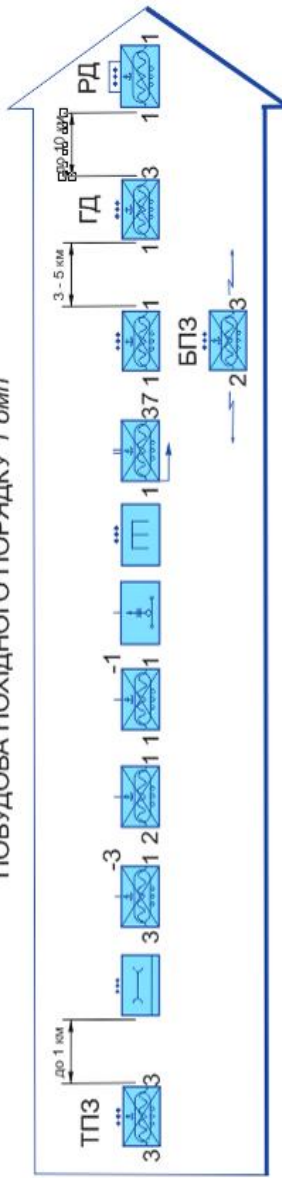
Головні сили

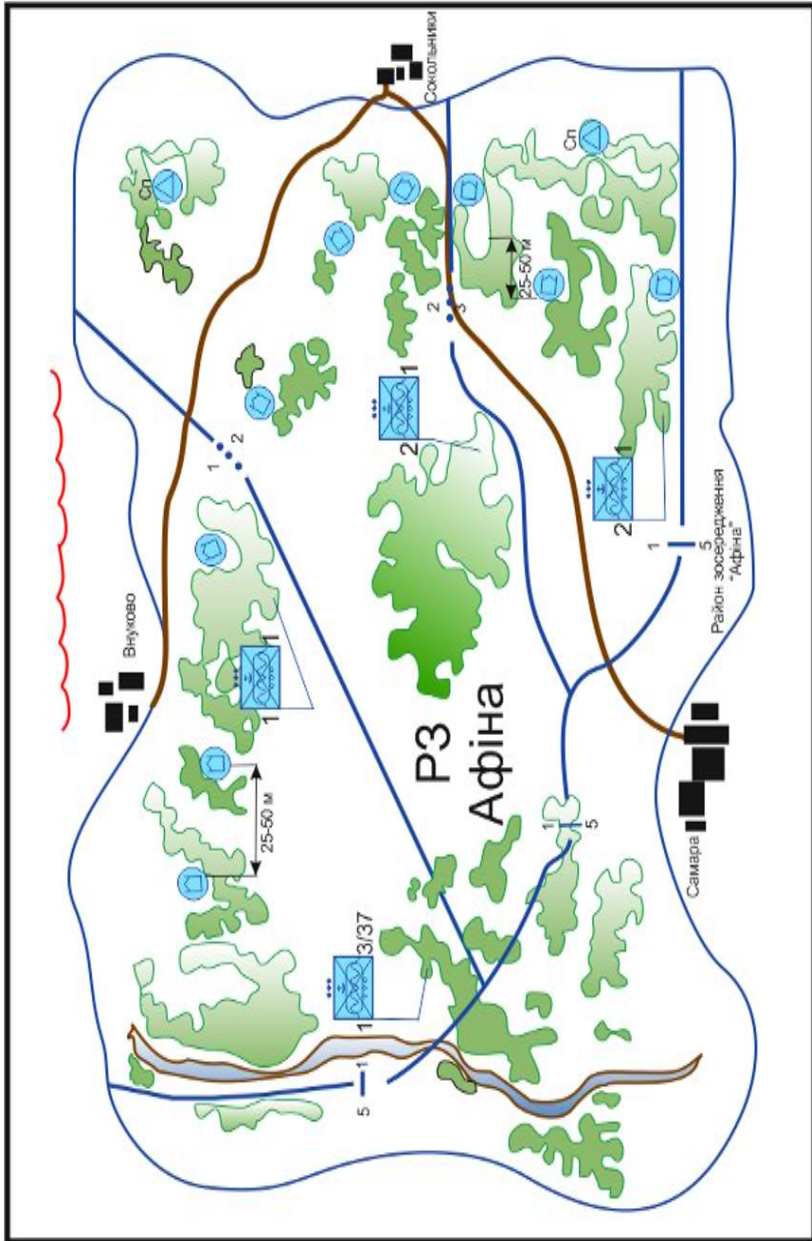
1.3.2.1. Побудова похідного порядку посиленого взводу (варіант)

x

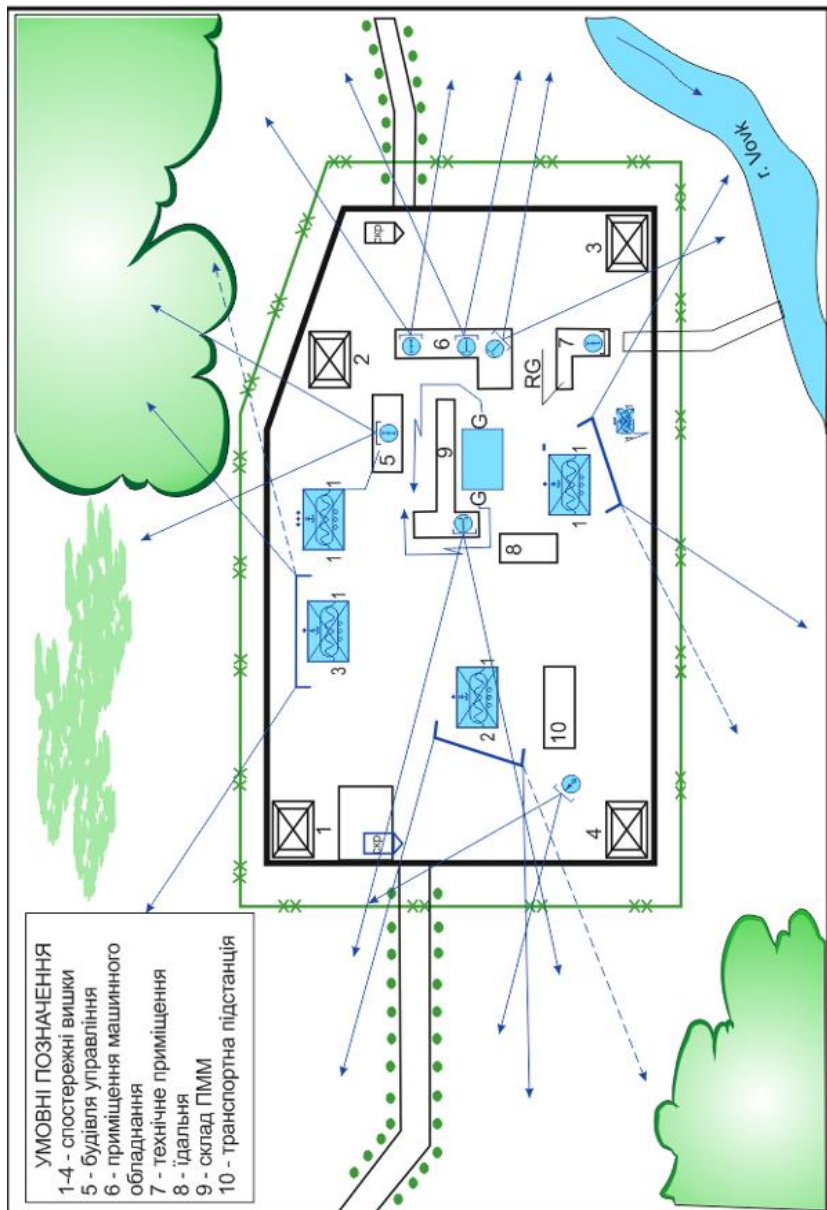
ПОБУДОВА ПОХІДНОГО ПОРЯДКУ 1 БИП

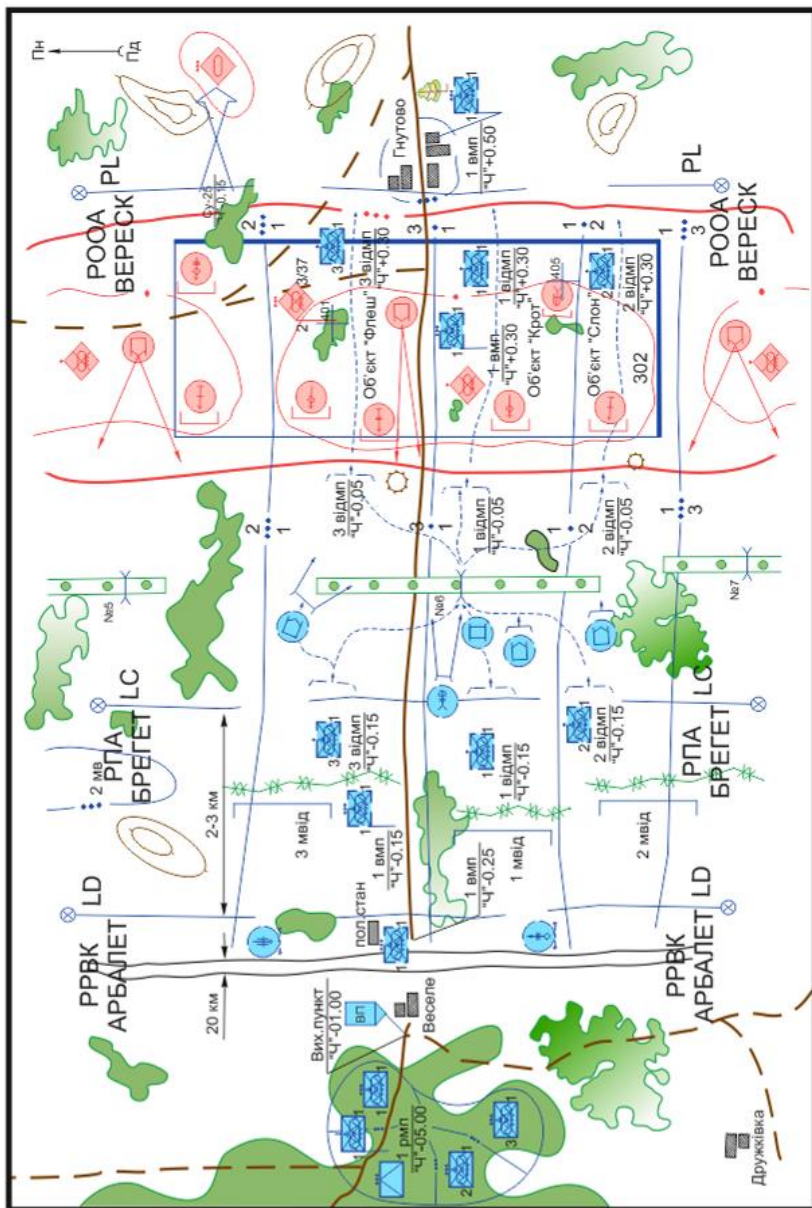

1.3.2. Місце взводу у похідному порядку батальйону (варіант)

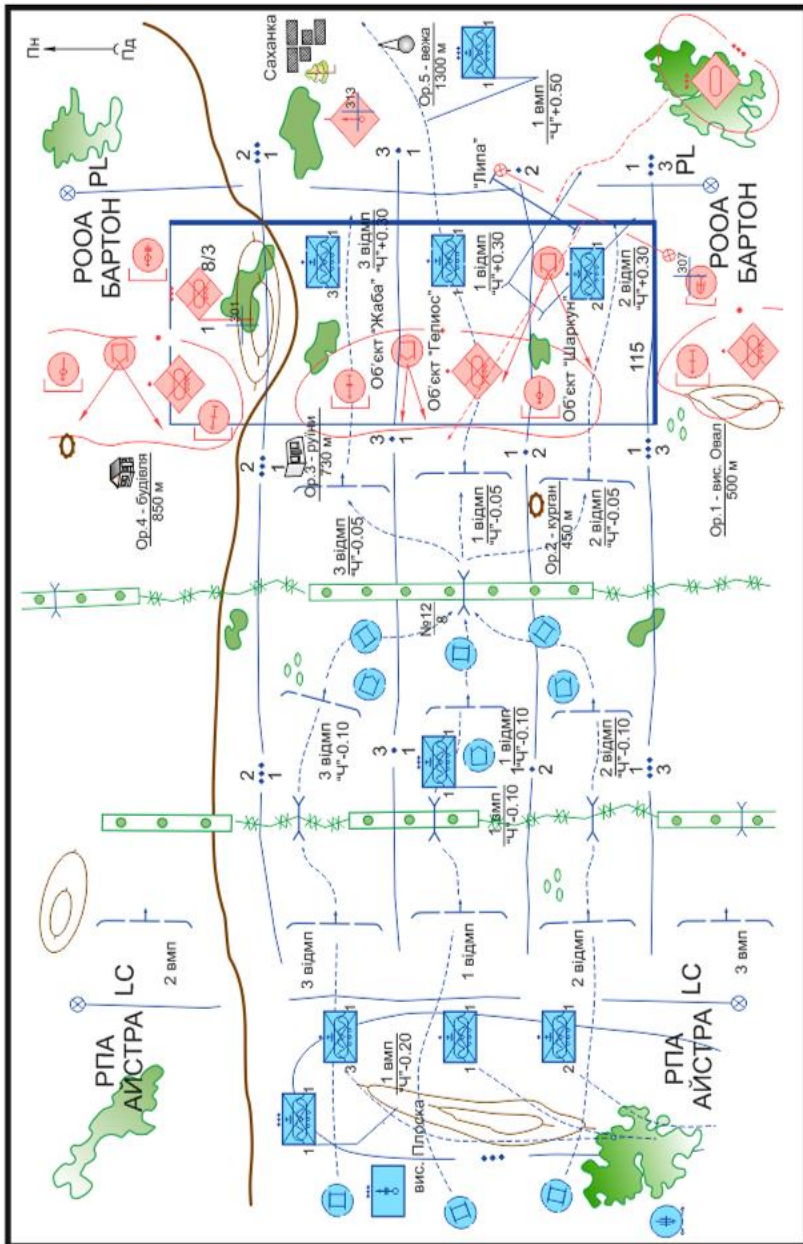

1.3.3. Розташування взводу в районі зосередження (варіант)

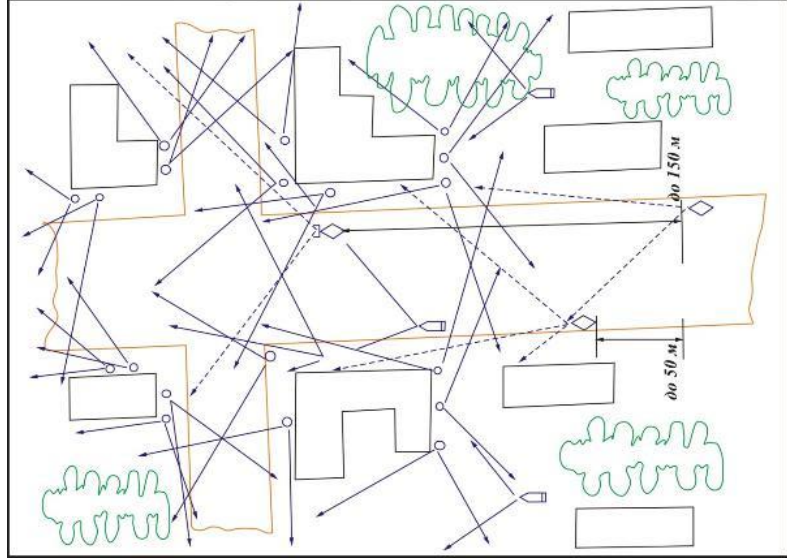

1.3.5. Взвод у наступі з ходу (варіант)

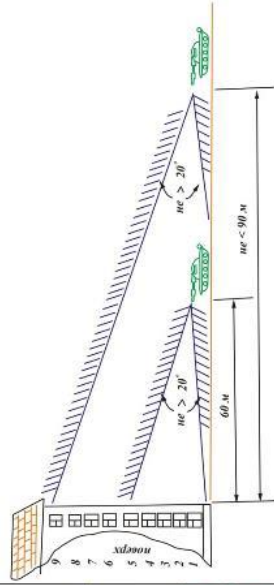

1.3.6. Взвод у наступі з положення безпосереднього зіткнення з противником (варіант)

Мінімальна відстань до будівлі для ураження вогневих засобів протипіхотки з танків

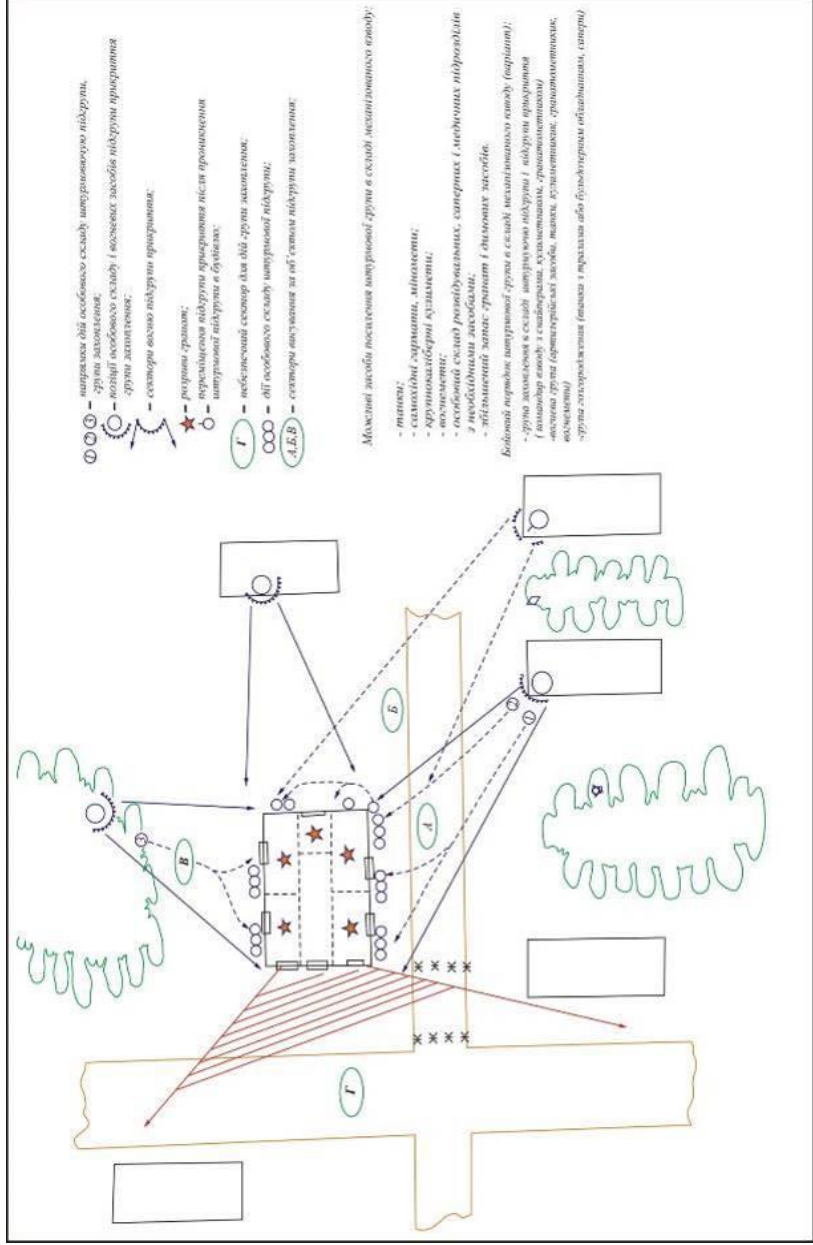
||||| — «мертва» зона

Комбінований спосіб використання танків:

- танки вдобавж вуділі висуваються «ялиною»;
- танки 1 лінії діють разом з піхотою, вразжають; вогневі засоби протипіхотки на перших поверхах та разом з саперами розбивають завали;
- танки 2 лінії пересуваються від укриття до укриття, підтримують танки 1 лінії і піхоту;
- танки резерву - в готовності до виконання раптових бойових завдань.

1.3.7. Схема ведення наступального бою посиленого мв при діях на додатково забудованій місцевості (варіант)

1.3.8. Схема дій іє – ітурмової групи при ітурмі будинку (варіант)

1.3.9. Схема опорного пункту взводу із системою вогню (варіант)

1.3.10. Алгоритм організації системи вогню командиром взводу (ВТР) (варіант) (посилання ф)

1. Дії з отриманим бойовим завданням

У відповідь, які об'єкти (цілі) перед фронтом взводу уражаються засобами старших командирів

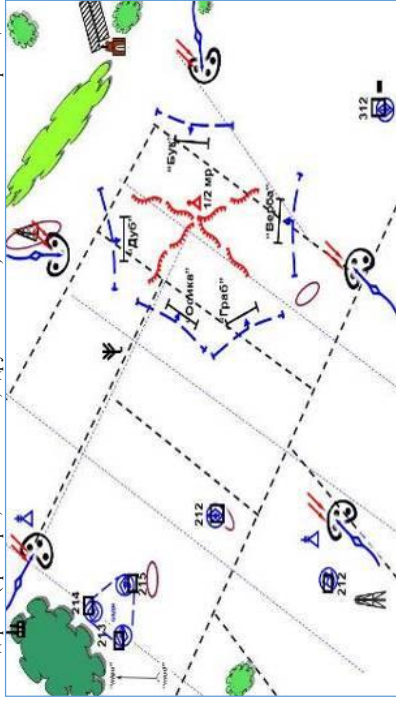
До бойового наказу:

До першого пункту: запуску, які об'єкти (цілі) перед фронтом взводу уражаються засобами старших командирів.

До четвертого пункту: визначає час готовності системи вогню.

СХЕМА

На схемі наносяться об'єкти противника, що плануються до ураження старшим командиром (артилерія, засоби ППО, інші ешелони) із зазначенням номерів цілей.

***УВАГА!** На всіх схемах **жирнішим** виділені елементи, що визначаються командиром взводу відповідно до порядку роботи

За досвідом ООС (раніше АТО)

Основним методом вогневого ураження є вогонь за викликом, тому вогонь планується, але кожна ціль потребує обов'язкового підтвердження. Авіація через насиченість бойових порядків противника засобами ППО практично не застосовується.

Формалізований документ

До першого пункту бойового наказу (далі – БН)

Засобами старших начальників уражаються:

артилерією – _____
авіацією – _____

До четвертого пункту

До ООД БМП, танками, гарматами та іншими вогневыми засобами

зайняти вогневі позиції, підготувати дані для стрільби, головному сержанту взводу отримати босприпаси у сержанта з МГЗ роти.

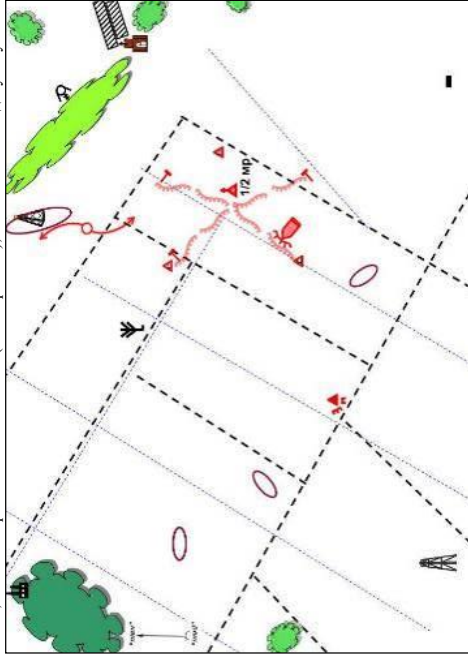
Дії з виведенням взводу на мішеність.

Організація охорони

До бойового наказу: командир взводу вказує: завдання охорони, скільки і де мати чергових вогневих засобів, чатових і постів підслуховування, порядок їх зміни, порядок спостереження за місцевістю, повітрям, сигналами командира взводу (роги), сигнали оголошення і порядку дій особового складу взводу (виділення, екіпажу танка) під час раптового нападу противника

СХЕМА

На схему наносяться місця розташування чергових вогневих засобів, сторожових постів, спостережних постів (спостерегачів), постів підслуховування.

За досвідом ООС (раніше АТО)

Спостереження ведеться з урахуванням захисту оптики від зустрічного сонця, а вогні пасивними засобами нічного бачення та тепловізорами. Активні прилади нічного бачення не застосовуються.

Зміна охорони та її перевірка здійснюється безсистемно.

Вогневі засоби чергових розрахунків повинні знаходитись в укриттях та замасковані таким чином, щоб противник не міг їх виявити.

Формалізований документ

Командирам відділень мати черговий вогневий засіб – _____, командирів мінометного взводу - міномет на тимчасових позиціях. Поблизу місьє відпочинку о/с мати чатових.

Командиру 1 відділення призначити нагрудь для несення служби в проміжку із сусідом справа, виділити сторожовий пост із завданням не допустити проникнення ДРГ противника в напрямку _____.

Командиру 2 відділення виділити спостережний пост на _____ фланзі, пост підслуховування у районі _____, Командиру 3 відділення виділити спостережний пост на _____ фланзі.

Сигнали оголошення:

про повітряного противника - _____;

про загрозу артилерійського обстрілу - _____;

про зайняття позицій - _____;

про закриття проходів у МВЗ; _____;

про зміну вогневих позицій танком - _____;

про зміну вогневих позицій мінометним взводом - _____;

про відкриття вогню по ділянкам зосередженого вогню взводу - _____.

У випадку раптового нападу противника під прикриттям мінометного розрахунку та чергових вогневих засобів відділень зайняти визначені позиції та вогнем усіх засобів нанести йому максимальних втрат та не допустити прориву через опорний пункт.

Дії з виведенням взводу на місцевість

Оцінка місцевості

Оцінює місцевість – умови спостереження і ведення вогню; місце встановлення міни-вибухових і невибухових загороджень перед фронтом і на флангах опорного пункту взводу.

Призначає орієнтири. Основні зазначаються, може визначати додаткові, але не більше п'яти – справа наліво від себе в сторону противника).

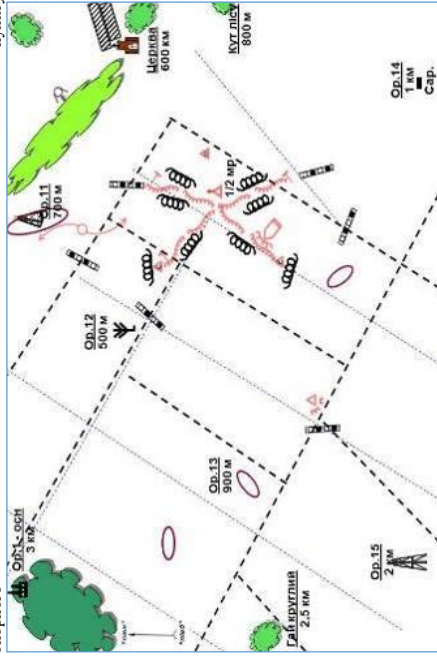
При необхідності визначає завдання на розчищення секторів обстрілу.

До бойового наказу:

до першого пункту – визначає орієнтири

СХЕМА

На схему наносить орієнтири, місцеві предмети та відстані до них, місця встановлення инженерних загороджень (МЗП, міни поля.) перед фронтом і на флангах опорного пункту

За досвідом ООС (районе АГО)

Напрямки на орієнтири повинні позначатися кількома - для дій у нічних умовах. Загородження встановлювати так, щоб спрямовувати противника у вогневі мішки. На міни поля і навіть окремі розтяжки необхідні формуляри (схеми) встановлення для уникнення підриву власного о.с.

Формалізований документ

Місцевість перед переднім краєм взводу відкритга, але між вис. _____ та Ор. _____ не прострілюється. За Ор. _____ в яру можливе накопичення противника перед атакою опорного пункту. Маються _____ польові дороги. Перед переднім краєм необхідно встановити МЗП, на флангах опорного пункту змійшані міни поля (протишхотні міни – в керованому варіанті), обидві польові дороги закрити мініним шлагдаумом.

Орієнтири:

1 – _____, він же основний – _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,
 _____ м,

Командирам відділень до 00.00 розчистити сектори спостереження та ведення вогню.

Дії з виведенням взводу на місцевість.

Уточнює накреслення позицій відділень, особливо визначає основні, запасні і тимчасові вогневі позиції важливим вогневим засобом – танкам, БМП, засобам посилення, основні та додаткові сектори обстрілу, рубіжі, ділянки і об'єкти, по яких готується вогонь артилерії і мінометів, і порядок його виклику; рубіжі відкриття вогню, порядок прикриття вогнем ліжневих загроздженень.

До бойового наказу:

До пункту 3 визначає завдання підрозділам та доданим вогневим засобам.

СХЕМА

На схему наноситъ запасні і тимчасові вогневі позиції важливим вогневим засобом – танкам, БМП, засобам посилення, основні та додаткові сектори обстрілу, рубіжі, ділянки і об'єкти, по яких готується вогонь артилерії і мінометів, рубіжі відкриття вогню

За досвідом ООС (раніше АТО)

Накреслення опорного пункту взводу повинно бути хрестоподібним, зрізкоподібним, або у вигляді метелика та мати більші, ніж за бойовим статутом розміри. Це загрожує противнику вогневе ураження і дозволяє організовувати вогневі мішки та кругову оборону при наступі противника з будь-якого напрямку.

Пріоритет вогневого ураження – артилерією з закритих вогневих позицій, решта засобів з дальності ефективного вогню, краще у фланг (борт). Гранатометники РПГ застосовуються групами.

Формалізований документ

Командиру 1 мвід обороняти позицію _____, запасна вогню _____, додатковий сектор обстрілу _____, вогневі позиції БМП: основна _____, запасна _____, тимчасова _____, основний сектор обстрілу _____, додатковий _____ з кожної позиції.

МЗП прикрити вогнем РПК з тимчасової вогневої позиції.

Командиру 2 мвід обороняти позицію _____, запасна вогню _____, додатковий сектор обстрілу _____, вогневі позиції БМП: основна _____, запасна _____, тимчасова _____, основний сектор обстрілу _____, додатковий _____ з кожної позиції.

МЗП прикрити вогнем РПК з тимчасової вогневої позиції.

Командиру 3 мвід обороняти позицію _____, запасна вогню _____, додатковий сектор обстрілу _____, вогневі позиції БМП: основна _____, запасна _____, тимчасова _____, основний сектор обстрілу _____, додатковий _____ з кожної позиції.

МЗП прикрити вогнем РПК з тимчасової вогневої позиції.

Створити групу гранатометників. Старший – гранатометник І відділення. Танки, БМП, БТР знищувати після відкавання піхоти зосередженням вогнем у борт.

Мінометному взводу - основна вогнева позиція _____, запасна вогнева позиція _____, тимчасова вогнева позиція _____, Позиція _____ чергового вогневого засобу _____, Підготувати вогонь НЗВ «ДУБ»- _____, «ГРАБ»- _____, димляки зосередженого вогню 112- _____, 113- _____, 114- _____, рубіж відкриття вогню з танку _____

рубіж відкриття _____, вогню з ПТКР _____

рубіж відкриття _____, вогню з БМП _____

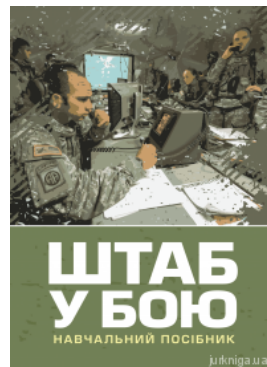
рубіж відкриття вогню зі стрільської зброї _____

МВЗ та МЗП прикрити вогнем _____ з _____ вогневої позиції.

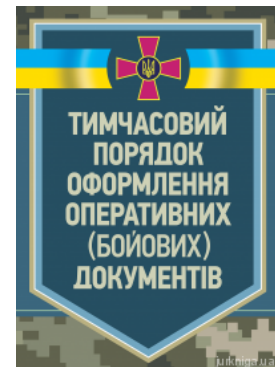
Книги, які можуть вас зацікавити

Військове
документування та
діловодство

Штаб у бою

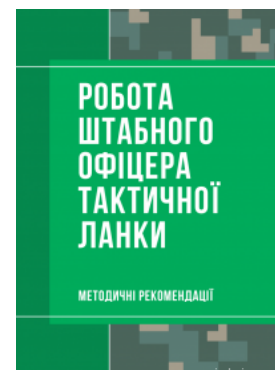
Тимчасовий порядок
оформлення
оперативних (бойових)
документів

Посібник для фахівців
служб персоналу
військових частин
Збройних Сил України
(в умовах воєнного
стану)

Робота штабу тактичної
ланки з організації бою
(дій)

Робота штабного
офіцера тактичної
ланки

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт](#) →